

A

ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΥ, ΑΓΙΟΥ
ΕΓΚΛΗΜΙΟΝ

Εγκώμιον ἑστὸν ἄγιον μεγαλόκληρον τοῦ Χριστοῦ Ἀγαθόνου

Analecta Bollandiana.

τ. V, 1886

σ. 396-415

Encomium in S. Agathonicum, quod hic edimus, praedecessoribus nostris notum fuit.

Habuerunt enim illius apographum ex codice ms. Vindobonienti (Acta SS. tom IV Aug. p. 521), de quo contulendum dicunt Lambecium lib. VIII Commentariorum de ista Bibliotheca, p. 205.

Noluerunt orationem hanc edere, quia S. Agathonici martyrium brevius in Actuum compendio habebatur.

Nos eandem orationem edendam ducimus, utpote quae cultum sancti martyris non parum illustret. Edimus autem ipsum illud apographum, quod in collectaneis Musci Bollandiani reperimus.

Oratio panegyrica habita fuit in ipsius martyris solemnifester, post lectam publice Actuum historiam, quam orator supponit auditores adhuc resonantem in auribus habere.

Narratio oratoria discrepat in aliqua re ab Actuum compendio edito a P. Pinio. Major est differentia inter Encomium et Actum ubi de S. Anthimo martyre agitur. Apud encomiasten legitur Asclepiades praefectus sancti Agathonici pater, sancto Anthimo martyri linguam praecidisse. Sed in Actum a nobis editis introducit Agathonicus narrans, catenam suam, se puero praesente, linguam praecidisse martyri Romano, de Anthimo vero nullus fit sermo.

In apographo autem Ambrosiano Pinio legit (ibid. p. 521), narrasse Agathonicum, coram se puero linguam praecisam fuisse Romano martyri ac deinde Anthimum quoque martyrium complevisse. Quare suspicor encomiasten in Actis quae ibidem leguntur eadem repariisse quae citantur apud Pinium ex codice Ambrosiano, sed in oratione sua memoriae lapsu Anthimum supposuisse Romano.

Encomium superioris aevi fectus est, paullo quidem verborum dictione rudiore, neque eleganter sententiis, quae inter tamen una aut altera nitet gamma mixtae pulchritudine.

A! Λατρεῖα καὶ τὸ ἱερότερον διὰ τὴν χάριτα, λατρεῖα δὲ καὶ τὸ καλὸν αἰνέσιον πανηγύριον καὶ προβήματα. Ἀλλ' ὅμως καὶ τὰ ἀνδραγαθήματα καὶ ταῖς ἰσχυρὰ καὶ λόγος γίνεται θυμολογία, καὶ ἀνὸν ὡς οὐκ ἔχοντες πρὸς τὴν ἀνδρασίαν. ὅτι καὶ θεὸς ἐπιτίπτει, καὶ οὐκ ἐστὶν ὡς οὐκ ἔστιν, τὸν θυμὸν φθονοῦσιν οὐκ ὡς οὐκ ἔστιν. Ἀλλὰ καὶ φθονοῦσιν ἐλπίσιν τὸν οὐκ ὡς οὐκ ἔστιν, τὸν καὶ ποθοῦσιν τὸν ἄλλον ἵνα ἵσθῃ καὶ φθονοῦσιν καὶ τὸν καὶ πόρρω τὸν δέοντος ὅπως τὸν ὡς οὐκ ἔστιν οὐκ ὡς οὐκ ἔστιν. ὡς οὐκ ἔστιν τὸν ἀθλητὴν ἐκκαλεῖσθαι (τὸν καὶ τὸν οὐκ ὡς οὐκ ἔστιν προνομήν), ἀλλ' ὅτι καὶ ὡς οὐκ ἔστιν καὶ τὸν πανηγύριον προνομήν, καὶ τὸν ἀποκαταστήσει οὐκ ὡς οὐκ ἔστιν.

ας, καὶ σχεδὸν κινὰ τὰ τῆς Ἑλληνίδος λαβρὰ, πλήρη δὲ τὰ καθ' ἡμᾶς τῷ προσ-
οχῇ τῷ μαρτυρῶντες ἐκφάνετο.

Καὶ περιβούλοι ἦν, ἐπὶ τῇ τῷ θαυμάσιον τερατουργίᾳ, ἐπὶ τῇ τῷ λόγῳ ἰσχύϊ, καὶ τῇ
πάν ὁλόγα Ἀγαθονίαν τὸν αἶνον ἐλάττω.

Διηπρίετο δὲ τὸ τῷ ὑδολομανούνῃ συνίρειν, καὶ πολλὰς ὥσπερ οἱ
πρὸς ἄλλους, οὕτω καὶ τὸν μαρτυρῶντες ἐβουλόμην συναρπάζειν.

Οὐκ ἔτι ἀδύνατον δ' ἦν αὐτοῖς τὸ βόλῃμα, ὁδὸν δὲ τῇ τῷ μαρτυρῶντες
ἰσχύϊ, καὶ τὴν τῷ πεπιοκινούνῃ πολυπληθύνειν.

Ἐπεὶ δὲ τῇ διοσδαιμονίᾳ τὸ πῦρ ἀνιέρρει, πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ τεταρταίως ἐπὶ
μῶν, καὶ πάντας κατεβόωντο τὴν ὑψηλὴν, οὕτω τῇ τῷ μαρτυρῶντες ὥσπερ
πονηροὶ καθάπερ τινὲς λοχῶντες θορακαὶ τοῖς τῇ τῷ εὐσεβίᾳ θρασύτητα
ἀντιπρὸς τὴν συνάμεινον, μηδὲν ἀποδίδειν τῇ τῷ πρὸς τοῖς ὑψηλοῖς
ταῖς εὐσεβίᾳ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ θρασύτητα πρὸς τῇ τῷ διοσδαιμονίᾳ ἐπι-
δυνάμει. - - - -

Διηπρίετο δὲ οἱ τῇ εὐσεβίᾳ ὡς πονηροὶ Ἀγαθονίαν προσάγειν Εὐδοκίᾳ, διὸν (2')
τῇ αἰσχυρῶς ἐπὶ τῇ τῷ λοχῶντες χανθῶν, καὶ τῇ τῷ σαρκενῇ
ον, χαλεπῶ δὲ τῇ τῷ αἰσχυρῶς ἐπὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ (2')
πρὸς τῇ τῷ εὐσεβίᾳ καὶ ἀπαρτίζοντες.

Ἐπεὶ γὰρ ἡ φῶς πανταχοῦ διέτριχε τῇ τῷ εὐσεβίᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ τῷ θαυμασίῳ,
καὶ τοῖς τῇ εὐσεβίᾳ ὑποσπαστάς πάντα κατεῖχεν ὑπερόριον,
ἀνὰ πρῶτον αὐτὸν ἰδεῖν ἐν μέσῳ χιχόμενους, οὐκ ἦν χιτῶν δ-
πως καλεσθῆναι τὰ καθ' αὐτὸν.

Οὐδὲ προσημασμένους τοῖς τῷ προσάγειν (τῇ τῷ μαρτυρῶντες Ζωῆν) αἰσ-
σι, καὶ καθάπερ κῶν ὑψηλότερος πρὸς τὴν τῇ τῷ αἰσχυρῶς [αἰσχυ-
των γινόμενος, ἐκύττα λοιπὸν τὴν κατὰ τῇ τῷ μαρτυρῶντες ἀναίρειν.

Ἀλλ' ἐπεὶ τὸ τῇ εὐσεβίᾳ θαυμασίῳ τὸν θυμὸν ἐπὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ
(ὡς γὰρ καὶ καλλοῦ ὑπερόριον πρὸς τῇ τῷ εὐσεβίᾳ μεταποιῶν ἐπι-
φανῶσα καὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ), συνίειν κῶν αὐτὸν τῇ τῷ εὐσεβίᾳ ὡς γὰρ
τοῦ πολλοῦ καλλοῦ καὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ ἐπὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ βασιλείᾳ
ἀναίρειν, ὡς γὰρ, τῇ τῷ καλλοῦ, ἔτι.

Ἀπὸ τῆς δὲ οὐκ ἐμὲ φρονήματι. Καὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ, τῇ τῷ εὐσεβίᾳ
κῶν τῇ τῷ εὐσεβίᾳ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ ἐπὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ, αὐτόνομοι αὐτὸν
παρὰ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ θηνομένην, διηπρίετο, θεὸν
κῶν εὐσεβίᾳ καὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ κατὰ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ, ὅσον δὲ δῆλον πρὸς τὴν τῇ τῷ
προσημασμένους μετατρέμενος;

Οὐδὲ γὰρ ἀπὸ τῆς φρονήματι κῶν ὑποπτεύουσιν τῇ τῷ εὐσεβίᾳ, οὐ τὸ θε-
ορῶν τοῦ ἰταλίου, οὐ τὸ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ ἀπνέει, οὐ τὸ ἀπὸ τοῦ
τῇ τῷ εὐσεβίᾳ, πρὸς τῇ τῷ εὐσεβίᾳ ἐπὶ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ.

Ἐγὼ κῶν οὐκ εὐσεβίᾳ γινόμενος ὑπάρχω τυγχάνων, ἵσασιν πάντες οἱ
παρόντες, καὶ μοι μαρτυρῶσάντων τὰ ἀληθῆ λόγον. Εἰς Ἰππασίου γ' οὐκ
τὸν περιβούλου ὕπατος τὰ τῇ τῷ εὐσεβίᾳ ἀναίρειται. Γενέτω Ἀστυμαχίδης

ὑπαρχος. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ Μαθητὰν* τῷ γένει ἰσχυροὶ.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος. Καὶ τί σοι τῷ βίῳ καὶ τῷ ἔργῳ, ὥστε μὴ παρῶν καλῶν
πάντων θεῶν παραινῶν, τῷ δὲ βασιλεὺς προστάξῃ ἀποχρῆναι;

Παῖς δὲ τοῦ θεοῦ, φησὶ Ἀγαθόνικος, καὶ Δαβὶδ. ὁ μὴ, περὶ τοῦ δὲ, λέγει, θῷ μάλλον
ἀνθρώποις. Ὁ δὲ, πάντες, δίδουν, οἱ θεοὶ τῷ ἰσχυρῷ Δαβὶδ, ὅτι
κύριος τῶν οὐρανῶν ἐποίησεν.

Ὁ δὲ διδάσκων. Σοφίας ἐργασίαν οὐκ αἶ, φησὶν, αἱ δὲ πρὸς τοὺς τῆς σοφίας αἰτίους
ἀνυμνεῖν θεοῦ.

Καὶ ὁ μαθητὴς ἀπεκρίνατο. Ἦν οὐκ ἔχεις σοφίαν, ὥς ἄλλῃ ἀπεπληρώκη;

Τῆς δὲ τοῦ Κυρίου μου, ὁρῶν τοῦ θεοῦ καὶ Πατρὸς σοφία καὶ δύναμις,
ἐμπλήρωσεν ἑμένα.

Η'. Ταῖς γὰρ τοιαύταις δυσχεραῖναι ὁ ἄνθρωπος ἐκείνους ἀλλοτρίως, τὸ μὴ δοπιῶσαι, τὸ
δὲ καὶ πλεῖσαι διανοήθη τὸν μαθητὰ, καὶ φησὶ.

Τῆς γὰρ τῶν προφάνων ἐγκυκλίαν καὶ λαμπρότητα, ὡς Ἀγαθόνικος, οὐκ ὀνείσκει
ἢ ἢ περιφανία καὶ ἢ ἄλλῃ τῆς καλλονῆς ἀπορροή καὶ ἀπολαύσις.

Βασιλεὺς γὰρ σε μαρτάνω μὴ βασιλεὺς γένῃαι, καὶ τῶν ἄλλων ἐκπρὸς
τῶν ἀξιομαχῶν διδυνάμεων. Καὶ γὰρ ἄλλοι οὐκ ἐκείνους ἐκείνους κοσμοῦ
τύπος τὸ καλὰ σε λαμπρὸν εἶναι καὶ λίαν περίδοξον, ἐπειδὴ ἐκείνους
αὐτοὺς καθίστημας, ἢ ἐκείνους οὐκ ἐκείνους ἀνδρῶν. Ἀλλὰ γε τοιοῦτος

περὶ τοῦ τοιοῦτου, καὶ τοῦ τοιοῦτου καὶ τὴν χαρμίαν ὅμοιος

καθίσταται, ὁφείδει, καὶ μὴ τοῦ τοιοῦτου φησὶν, μένει, σοὶ συγκατακί-

χεσθαι λόγους. Οὐδὲ γὰρ ἐκείνους ἀνδρῶν φρονήσου καὶ ταῖς ἀ-

λαῖς ἀρισταῖς κινεσθῆναι, θεῶν παρῶν ἀπορραγέντα, ἀλλὰ

θεῶν προσκυνῆναι, καὶ τῷ μὴ βασιλεὺς ἀποχρῆναι προστάξῃ

των, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀγαθῶν σπεῖσθαι, τὸν δὲ τῶν κακοῦν

ἐκείνους θάνατον. Ἐκείνους τοίνυν ὅσον τὸ τῶν ἀπορραγέντων διαφο-

ρον, καὶ μὴ πᾶσι δοχεῖν θίγει. Ἀλλ' ἢ τῷ αὐτοῦ καλῶς πρὸς θεὸν, καὶ

χαρμίς τῶν ἐκείνους καὶ τῶν παρῶν γένεθαι θεῶν, καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς

ἐκείνους ἀποδάναι. Ἡ ταυταῖς φρονήσας, ἐναντία πάντων καὶ πρὸς.

Θ'. Ταῦτα μὴ ὁ Εὐδόκιμος.

Ὁ δὲ θεὸς Ἀγαθόνικος, σιμὸν ἐπομνησάσας (οἶδεν γὰρ ψυχὴ κα-

θαρά καὶ νοῦς διακρίναι τοῖς λόγοις ἐκείνους), τί, φησὶν, ὡς

Εὐδόκιμος, ἐπιχειρεῖς ἀντιπεριεργεῖν; τί κομπᾷς ἐν λόγοις, καὶ ταῖς

τῶν γλῶσσαν κινεῖς, καὶ οὐκ οὐκ οὐκ ἀγαθῶν, ἀλλὰ πρὸ-

βῆτος ἀποκρίσας γίνῃ; Οὐδὲ γὰρ ἂν ἔχεις διωκτικὴν οἶδαν.

Πῶς γὰρ με γένεας τῆς προμνήτου φύσεως (ἐν γὰρ) φρονήσου ἢ καὶ

ταῖς ἀλλοῖς ἀρισταῖς κινεῖς, καὶ ταῖς ἀλλοῖς κινεῖς ἀποχρῆναι

τοῖς δὲ χεῖρσι παραινῶν προσκυνεῖσθαι καὶ θεοῦ καὶ τῶν ἀ-

ποστῶν τοῦ τῶν ὅλων δημιουργοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀθανάτων

ἐκείνους καὶ αὐτοῖς χερσὶν, ἐκείνους δὲ καὶ τῶν ἀλλοῖς καὶ ἀποχρῆναι

* ἀποστ. Μαθητῶν

χρηματίζουσαι λαβεῖν, ἀ καὶ τὸ σέβειν αἰσχύνῃ, καὶ τὸ προσκυνεῖν χέως,
ἀλλὰ καὶ τὸ θεοῦ ὄνομα εἶναι οὐ μόνον ψυχικὸς θάνατος καὶ ἀπώ-
λεια, ἀλλὰ καὶ ἡ νόσος ἀτιμώτετος; Ὡν καὶ Δαβὶδ κα-
ταπαίξων, τὰ ἰδὼν τῶ ἔθνει, ἔλεγεν, ἀρχέριον καὶ χρίσιον, ἔργα
χειρῶ ἀνθρώπων, ὅμοιοι αὐτῶ γένοιτο οἱ ποιοῦντες αὐτά, καὶ
πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. Βούλη οὖν με τοῖς ἀνασθάνουσιν ἰσομοι-
οῦσθαι καθ' ἡμᾶς τοὺς βούλους λατρεύοντας. Α

Αλλ' οὐκ ἔσονται οὗτοι ἄφρονες, ὅτε τῶν μὲν ἐν ἐπαγγελίαις ἀγαθῶν ἀνι-
στῶν, τῶν δὲ μὲν ἡμῶν περιποιούντων τὴν ἰσότητα καὶ προσ-
καίροι περιέμεναι.

Αποκρινόμενος οὖν τοῦ δὲ λόγου πύθιν ὁ τύραννος ἔρχον ἔχει.

Καὶ δὴ τὸν μαρτυρὰ μάρτυρα αἰνισάμενος, πρὸς Μαξιμιανὸν μετὰ
καὶ τῶν συνάθλων ἀγίσθαι ἐψηφίσαντο.

Οὐ γὰρ ἐπὶ ἰσονομίᾳ ἀναστῶ τὴν ἐπὶ θάνατον ἀρετὴν, τῶ τῶν ἡγε-
νίας ὑπερδύναμι. ἀνυπομένει.

Τοὺς γὰρ ἄλλους, ὅσοι τὸ ὠτίλιν κατὰ τὸ σαρκινὸν ἐπεγράφοις γίνοντο, (Γ)
μεγαλυντὶς τιμωρὶα ἐξέδοτο, οὐ γὰρ ἐκείνους οἱ δορυφόροι προάγοντες ἀρε-
τῶς κατετίμωντο.

Υποστήριξις δὲ πάντας ὁ καρτερὸς ἄρχων Ἀγαθόνικος, καὶ
πρὸς τὸν ἄθλον ἀπιδύνας ἐπήγει, Μὴ προσῶλε, φάσκων, ὅ
σύνεθλοι, τὴν αὐτῶ σωτηρίαν, μὴ δῶτε νῶτα τῷ διαβόλῳ,
μή τῶν αἰδίων ἐκείνων καὶ ἀφθάρτων ἀποστερηθεῖν σφετέρων,
ἀλλὰ μὲν ἡμέρας προσκαίροις πόνοις, τὸν ἀπείραντον αἰῶνα κλη-
ρώσασθαι.

Παρήνυ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ πλείονους μετέβαλλε, καὶ μαρτυρὰς ἀπε-
τίλιν.

Συνεπὶ τῶ πόλει προῦχοντα, καὶ μάλιστα τῶν ἐν ἰδὼν ἱεροῦ δι-
στατο, ἐπισυνάγειν τὸν ἑλάνον, τὰχιστον τὸν Ἀγαθόνικον ἐπιελθεῖν, πρὸ τοῦ
τὴν πόλιν μεταβαλεῖν.

Ἐπύρεται τοῖνυν ἐν βούλῳ, συνεπαρόμενος τόν τε Ἀγαθόνικον καὶ τοὺς
λοιποὺς συνδικώματας.

Καὶ ἐν ἰδίῳ θάλασσαν γένοντο. Πᾶσα γὰρ ἡ πόλις, οἱ τε χριστιανικοὶ ἐν
κρυπτῇ συννομήσει, οἱ τε τῷ πλάνῳ ἀναφανδῶ συνήποντο, οἱ γὰρ
τὴν ἐν μαρτυρῇ Ἀγαθόνικου ἀπομνηστέον στήρην, οἱ δὲ τὴν καρ-
τερίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶ μαλλονὺς εὐφυΐαν ἰδεσθαι χιχόμενοι. Καὶ ὡς
μόνον ὅσον τῶν ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα πλῆθος, καὶ παῖδας συνήθια
δὲ ἄγιστοι, ὡς ἐπὶ τῇ παρεμβολῇ νίκης ἐκπύου ἐρχόμενοι, μεχαρισμένοι

(ἀπολυνθῶν)

ἰδὲ δὲ, συνασπιστὰς τὸν ἄθλητῶν ὄμιλον ἐπαχθύνων, καὶ τὰ Δαυ-
ιδικά συνάδων ὑμνολογήματα.

ΙΑ' Μαρίωνα καὶ Καλχυδὸν τὸν μαρτυρὸν ἱερευριανῶν

Αγαθόντων δὲ τῷ θαυμασίῳ, ἵνα καὶ Βιζαντίοι τῶν καλῶν αὐτοῦ παρεπολαύουσιν,
καὶ ταῖς τῶν αἱμάτων ῥοαῖς δαιμονίων ἄχος ἀπορρύνεται, ἐν ταυτῇ
πάλιν δούλῳ προσέθεται.

Καὶ ἐν ἄγῳ ἀγέρηρις, τοῦ μὲν ἐτάφουλος ὅπως κραλίσου ταῖς αἰνίσαις,
καὶ μὴ τὸ πᾶν ἡττῶσθαι δοῦν φηγουμένοντος.

Τῷ δὲ μαρτυρῷ, ὅπως τῇ καρτερίᾳ τῶν ψυχῶν ἠδύφεται, καὶ τῇ καρ-
τερικῇ ἀναρρήσει τῇ ἐπίτῳφῃ κομίσσῃ. Τοῦτο μόνον διδόντος,
μὴ μαλακώτερον αἰθέσαντο προσβαλῶσαι οὐκ ἄξιον τὸ πᾶν τὸ χέρας
συνισπένοντες.

Καὶ τῷ μὲν, ὅπως ἀναθαιρήσει τοῦ φρονήματος, ὡς ὑγνυροσύνῃ ἐν-
δύειν, δῶρον μίγνῃς προσέθῃ βασιλῆϊ.

Τῷ δὲ ὅπως ἀναθαιρήσει ἀφ' αὐτοῦ τῷ οἰκίῳ προσέθῃ δῶρον ἑαυτῷ
βασιλῆϊ.

ΙΒ' Σάββην ἐτίμνοντο ἴμενοι ἵνα διελύοντο, νύμφα διωπνύοντο, τῷ αἵματι
οἱ ῥόαντες προσηύδον ἱεράνεο, σπλάγχνα κατὰ καρδίαν, ἡ τῆς γούρας
οἰκονομία ἰθεαρίζετο. Οἱ δὲ μὲν ἀκνέστοι καὶ σπληνῶντες, αἱ ἀλκυδόντες
ὑπερόντες.

Τῷ δὲ τῇ ἀντιπύλῳ ἀγνῶνι, καὶ οὐδὲ ἰδίῳ νύμφῃ, οὐδὲ ἀπαλόν ἐν
τῷ φύσει.

Τῷ Θεωμένῳ κατὰ πλῆθος Ἀρχιδῶν κρότος ἐπινύμει, τῶν δαιμόνων ὁλοθῶ-
ντος,

Μίχρῃς δὲ οὐ βῆσανίβουλι ἀπυπάρκοντες πρὸς τὸ ἀματάπληκτον τοῦ ἀθλητοῦ
τὴν νύμφαν ἡμέραν καὶ ἡμερῶν τῶν προσένεμον.

Επιτα Μαξιμιανῶν Καίσαρι παρίσταται, κατὰ ἐκχυβρία λαβίβουλι τῷ

Οσίδῳ καὶ ἐπιγνόντ' αὐτὸν ἀνὴρ ὅλος δαίμωνι κέλοχος καὶ ταῦτ'
αὐτῶν θεραπείαις ἐκτόπως μεμνῶν, δίδον κακοιωτέρεσθαι τῇ
νύμφῃ, κατὰ πλῆθος τῷ κέλοχῳ, θαυμάσαι τῇ ἑνδράτῃ,
δυσωπνῶναι τὴν συγγένειαν, τῶν τῶν ἰδύων θεραπιῶν προερί-
νας, ὡς λόγους δυσσεβείας προμαχεῖτο τῶν ἀθλητῶν.

Ως δὲ τοῦτον ἀποχρηζόμενος κατέμαθε, τῇ κάρῃ ἐνδοκίῃ αὐτοῦ
καταμνήσκειται, τοῦτο μόνον αὐτῷ χαρισόμενος, τὸ μὴ τῇ ἐμῇ
τον ὡς τῶν ἐπὶ πολὺ παρατῆναι τὴν δυνάμει.

Α πολυθύτ τινιν ὁ μάρτυς τῆς προσοαίρας βιοτῆς, πρὸς ἀνθρώπων
 συνὰς μετεβιβάζει, χορείας ἀρχιερατῆς παρασκευάζων,
 ὁ καλλίνικος τῆς εὐσεβείας ἀθλητῆς, ὁ λαυρίδατος τῆς
 μέντης φρονήτης, ὁ τῆς εὐδωκίας ἀσθενείας στυγερῆς, καὶ τῆς Χριστοῦ
 δυνατείας ὑψηλῆς, ὁ τὸν πολυμήχανον ἔχθρον ἐν τῇ οἰκίᾳ στυ-
 γερῶς καταβάλλων, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῷ καυχόμενους, ἐν σωτηρίᾳ προσ-
 αχαλῶν, ὁ τῷ φίλῳ τῷ διοπόλῳ συναρμυθεὶς, καὶ καλλήδων τῷ
 πόθῳ τὸ τέλος ἱερῶν, ὁ φύσιν νύβουσαν τῇ πίστιν νερῶσαν, καὶ
 συναλλήλας αὐτῶν τῇ γνώμῃ παρασκευάσας.

Τίς οὖν βούλει τῶν παλαι, καὶ πρὸ τῆς χάριτος, ἰσόρροπον τὴν ἀρετὴν (15)
 ἔχειν ἀναδυθῆναι;

Τίς γὰρ οὐ κρατεῖ;

Τίς δὲ καὶ τῶν τῆς χάριτος τὰ διελκυστῆρια ἀποιοῦται;
 Ὁ ἱεὺς Ἀβραάμ, ἐπικύμων ἀληθείας κινῶν αὐτόματος, καὶ
 παριών ἀδελφῶν βδελύσσων, ἀλλ' ἐν παρηγοίᾳ καὶ διευκρίνασι
 νόμος ἰλιμίας, τῆς γνώσεως λαμβάνων τὴν εὐρίαν, τὴν ἐν-
 τὴν παρὰ τὸν αὐτὸν τῆς εὐδωκίας θεραπείαν.

Ο μάρτυς δὲ τῶν παλαιῶν ἀπώσατο δυσσεβείαν, ἐλὶ περιφέρει τὴν
 γλῶσσαν ψαλλίζουσαν, καὶ τῆς πρώτης ἰλιμίας οὐκ ἀποτιναφόμενος
 τὰ ἐπίσημα.

Ισαὰν τύπος Χριστοῦ κινῶν, ἐξ οὐραίων ἀγέται, ἀλλ' ἐπὶ πα-
 τρὸς, ἀλλ' οὐκ ἀπαρτισθὲν τῷ ἐχχυρίματι.

Ο ἴσως δὲ, τοὶ τελευτῶντες ἐπὶ τῇ πόθῳ εὐπαιδοῦν, ἑαυτὸν αὐθαί-
 ρεως θύσαντες διὰ πείρας προτίφει. πρότερον γὰρ, καθ' ἑαυτοῦ
 τῇ σπουδᾷ θύοντες πολιτεία, ἵστανται δὲ καὶ διὰ τοῦ αἵμα-
 τος μαρτυροῦντες καθιερωθεῖς.

Ισὺν δὲ κινῶν ἐπὶ τῆς ἀποθνήσκουσας διαμένων, παριών εὐλογίαν, μᾶλλον δὲ
 θείαν, ἐπιπλήττει.

Ο ἴσως δὲ καὶ οἱ τῆς μηδὲς λαρείας ὁπαδοὶ κινῶν, καὶ τῶν
 αὐτῶν λανθάνουσιν ἀδελφῶν κοινῶς χεῖρε δόξας.

Ισὺν δὲ καὶ οἱ ἐν τῇ ἐκκλήσει, καὶ τὸ καλλὸς εἶχε κινῶν
 οὐκ οὐκ.

Ο δὲ καὶ οἱ ἐν τῇ καλλίᾳ κινῶν, διὰ τὴν τῆς παρθενίας ἔφερε
 οὐκ οὐκ.

Καὶ τῶν γινώσκων τῆς ἐκκλήσεως ὡς γέννησι συνήρην πρὸς ἀρετὴν (τῆς
 χάριτος) θλίβων τὸ ἐπίσημον ἀπὸ τοῦ πᾶσαι ἐκπύου,

Ο δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ πολλοὶ τοῖς πρὸς ῥαυτὴν καθίστανται ἐναπειλεγ-
 μένος, γενναῖον λυγισμόν ταῦτα διευρύματα.

Καὶ ὁ γινὼν τὴν ἐνδοξίαν παρὰ παρὸς διδάκτωρ καὶ σπέρματα, ἀνδρῶν
θρῆν ἐκλάσσει καὶ τὰ καρπὸν,

Ὁ δὲ τὴν διδοῖς βίαν καὶ προσκομίζων τὴν παρρησίαν, καθάπερ ῥόδον
ἐθαλίτ, τὴν ἐνδοξίαν ἐξήνθησεν τὴν μολύνει.
Δαβὶδ πυρρῶν μετὰ κἀλλους ὀφθαλμῶν καὶ ἀγαθὸς ὄρασι γυ-
γραπταί.

Ὁ δὲ πῶς καὶ ὑπερπλά καὶ ὁραδὸν καλαμίσουνης συναλεῖν,
ἀγαθὸς δὲ οὐ μόνον ὑπέρβη τὴν ἐλπίσιν καὶ νοῦν ἔχων,
ἀλλ' ἐν περιουσίᾳ καὶ τὴν ἐπικρυφταῖ ἐκκαρῶσας. Ὁ δὲ
πρότερον θεωρεῖται ἐξυμολίαν ἀποβλέπει τὰ τῶν Δαβὶδ, οὐ
ἀν ἀπάδουσαν ἐρήσκει ταύτην προσαρμόζοντι τῷ μαρτυρί.

14' Ὁ γὰρ Πίλεον ἵψου δυνήχορῶτα καὶ λίαν ἐμπέλλομον τῇ χάριτι προ-
ἀγίλα;

Ὁ γὰρ καὶ τὴν ἀθλῶν δυνήχορῶτα, καὶ λατὴ τῇ πλάτῃ τῆς ἐνδοξί-
ας προσκείμενα, πρὸς διορνῶται μεταφύουλα.

Παῖδον τὴν μεγαλοῦρον πολλῶν τῶν μετὰ συγκρῶν ἀναδίδου-
νται. τὸν αὐτὸν γὰρ ἐπαύρηται, ὁμοῖον καὶ αὐτὸς ἐπικρυφ-
τὰ σπλάγχνα ὑπὲρ τῶν οἰκτιρῶν ὑπὲρ τῶν ἄλλοις, ὑπὲρ τῶν
πεισιδωκότων, ὑπὲρ τῶν μετὰ κἀλλους, τῶν γιν, ὅπου ἐπικρύπτει
ἀληθεία, τῶν δὲ, ὅπου ἐπαρθίει τὸ κἀλλος τῆς ἀγνώστου τῶν
τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῦ, καὶ πρὸς τῶν λαβέειν τῆς ἐπικρύπτου.

Ἐν γρηγορίῳ καὶ ὑαγκῶν οὐκ ἐγένετο, τῶν δὲ συγγραφέων κῆρυξ
μεγαλοφρονέτατος, θαύμασιν ἐνέπληκτο τὴν περιχώρον. Τέλος, κοινῶς
τῶν διορκῶν παθὼν ἐχρημάτισεν, τὸ τῶν οὐλῶν πολέριον πῶς
τῆς γνῶσεως οὐκ ἐγένετο τῆς ἀναρρήσιον ἐπίλυσι, τῆς θύσε-
ως κατεψήφισται, οὐκ μετὰ ἀγρίων συγχορίων, τῆς μακαρίας τριάδος
καθορὰ τὴν ἐκλαμψί, νῦν μετὰ τῶν συνάθλων αἰχμαλωτῶν, τῶν
ἐπινίκιον ὕμνοι προσφέρει τῶν κλισαν, νῦν ἀνέκτου προσελάμψ-
τῶ θρόνῳ τῶ διορκῶν, τὰς ὑπὲρ τοῦ κόσμου προσάγει ἰουλοῦ.

15' Τούτῳ προσελάθωμεν ἀπαντες μετὰ πίστεως, ὑψηλοῦς, χειραίρου, με-
γαλόνοτος ἄσματος, ὡς ἄνθρωποι καταστέφουσι, ἔχοντες δέξιοι-
μενοι. οἱ θυμῶν, οἱ τεθλιμμένοι, οἱ καὶ τῶν θυμῶν λαρυτῶν ἐξ-
αἰωμένοι, οἱ δὲ, τῶν καὶ λυπῶντων μεταβολῶν ἰουλοῦσι. οἱ γιν
τῶν ῥῶν φυλάττεισθαι βυλόμενοι, οἱ δὲ, τῶν ἀγίων ἀποθίσθαι τῶν
νοσημάτων προθυμοῦμενοι. οἱ νῆσι, οἱ χίρῶν, πᾶσα ἡλικία, καὶ πᾶν
γένος ἀνθρώπων.

Χαίρει γὰρ ἡμεῖς τὸ πρόθυμον ὅρῳ ἀνέκτου καὶ πρὸ τῶν πολλῶν πόνων

ὑφραίνονται καὶ χαίρουσιν θεοῖς, ὁ τοῦτον ἐμύσας καὶ δόξας, τὴν πρότερον ἀ-
θλῆναι ὑφραίνονται. οὐκ ἔστι δὲ οὐκ ὑφραίνονται, τὴν πρότερον ἀθλῆναι ὑ-
παινον οὐκ ἔστιν ὑπαινον. Εἰ γὰρ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ὑπαινον
ων, αὐτὸς πολλὴν θεραπείαν τὴν βασιλῆα καὶ αὐτὸς δὲ τὴν πρότερον οὐ-
κ ἔστιν ὑπαινον ὡς ἴδωμεν ἀναδίσχεται, οἱ πολλοὶ μᾶλλον ὁ φύσει ἀγαθός,
τὴν δὲ αὐτὸν κενωσάμενος τοῖς αἵματι, τὴν δόξαν ὑποκρίνεται ὑ-
γίαιται; Πάνυ καὶ οὐ.

† Πάνυ, ποῖαν ἂν δόξαν εἰσενέγκουσιν ἀφ' ἧς τὴν μαρτυρίαν μεγαλοδύνητος,
ἀποκρινόμενος τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦτον παραχρῆμα;
Δαίμονας ἀπειθαίνουσιν διδόντες, νόσους ἀποδίδουσιν, παθὴν αὐτὸν λυγρῶς τοῖς
πρόσφραγας, λύνει ἀναρμήματα, θραίνει πόλιν, οὐκ ἔστιν αἰσθάνεται
τοῦτον καὶ ὁρμήνεται, οὐκ ἔστιν τοῖς τοῦτον καὶ ὑποκρίνεται, νεκροὺς
ἀνίσταν, θνήσκουσιν χαρίζονται, κινδύνους ἀποδίδονται, πάντα τὰ τῆς θείας
δυνάμεως, ἐπιγοιτᾶν, ἐπισυνάγειν ἐν ὁράσει, ἐν ὁρᾷ, ἐν ὁρᾷ, ἐν ἀρεταῖς,
ἐν ἐκκλησίαις.

† Ἀποδίδωσαν γὰρ ἡμεῖς οἱ λογισμοὶ ἀλόγοι τὴν ὁπλοισὶν ἀποδίδωμεν τοῖς ἀ-
ρίστοις, καὶ τὸν ἀρχέλοισι νόμοις ταῖς ἀναγράφουσιν. Εἰ γὰρ ἡμεῖς
σώματος ὄντας, μεταρρίπτουσιν αὐτοὺς τινος ὁ θεὸς πικρῶς, οὐκ ἔστιν ἀλλ' αὐ-
τοῖς παραστήσας τὴν ἐπιουρίαν δυνάμει, οὐ πολλὸν μᾶλλον τοῦ κινδύνου σὺν-
νους καὶ βριθοὺς διαφύχθεται αὐτοῖς, ἐπὶ συνέσει τὴν αὐτοῦ ἀ-
ποσπᾶν.

Εἰ τὰ τοῦτον λήψαντα γυνὴ καὶ παῖδες, οὐκ ἔστιν ἡμεῖς δυνάμει, καθὰ
περὶ αὐτῆς τινος ἀνένδου τὰ νύμφα βρύουσι, οὐκ ἔστιν ὁ λόγος
ἔχει τὰς αὐτῶν ἐπιστάσις ὑπερβύς, οὐκ ἔστιν καὶ διεσπρίπτει ἀποκρίνου-
σιν;

Εἰ γὰρ καὶ δῖα τοῦ οὐκ ὄντος σώματος ἔστιν, ἀπαρχαὶ αὐτῶν τοῦτον τὴν θα-
νάτῳ, ἀλλὰ καὶ ἀρχὴν τὴν αὐτῶν παρὸν, ἀρχὴν αὐτῶν λυγρῶς
ἀποκρίνεται οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν. Ἀλλὰ πῶς ἔστιν ταῦτ' ἔχει, καὶ ἔστιν ἀναρμῆ
καὶ ὁ παυλαχὸς παρὸν καὶ ἔστιν ἀναρμῆ δυνάμει, ἔστιν νόμοις αὐτῶν
τῆς θείας οὐσίας, τοῦτον καὶ οὐκ ἔστιν δεικνύει, οὐκ ἔστιν κινδύνους, εἰ
καὶ δεικνύεται, οὐκ ἀναρμῆ πῶς τὴν αὐτῶν ἀρχὴν παρὸν, οὐκ
εἰς δὲ μᾶλλον τὸν θεὸν δυνάμει, πρὸς πλείονα δόξαν τὴν θεραπείαν
τῶν ἐπὶ γὰρ οὐκ ἔστιν βασιλεύοντες, καὶ τὸν δόξαν ἐκείνην καταρτίζουσιν
τὴν ἀνιερρότητα καὶ μακαρίας, τοῦτον κῆρας λαβόντες, καὶ πρὸ τῶν νομῶν
ἀναστάντες πᾶν ἀνελκόμενοι ὑφ' ἑαυτῶν παρὰ τοῦτον ὑφραίνονται καὶ
μεγαλοδύνητος.

† Ὅτιν δεικνύμεν ἔχει καὶ ἡμεῖς τὴν πρότερον ἀθλῆναι τὴν καὶ δό-
ξαν, οὐκ ἔστιν τὸν προσερίπτει, ὅσον νομίζονται, καὶ δὲ οὐκ ὄντος οὐ-
κ ἔστιν, ἀλλ' ἡμεῖς τὴν ἐκκρίνομεν, ἔστιν καὶ πᾶν
ἐκκρίνεται, ἵνα καὶ πᾶν λήψαντα τὴν ἀνταρσίν, ἐκκρίνεται Ἰησοῦ
τὸν κῆρας ἡμεῖς, ὅτι δόξα καὶ τὸ κῆρας καὶ τὸν αἶματι τὴν αὐτῶν.
Αἴματι.